

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Психологічна корекція у професійній діяльності

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	053 «Психологія/Психологія і освітній коучинг»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	4.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.психол.н., доцент Побокіна Галина Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри практичної психології та соціальної роботи

посада

+38-066-923-16-16

robokina@snu.edu.ua

+38-066-923-16-16

Телеграм за
номером телефону

аудиторія кафедри ППСР

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є розкриття загальних та специфічних особливостей даної дисципліни, її структури, окремих методів наукового пізнання; конкретизація зв'язку фундаментальних об'єктів з конкретною навчальною дисципліною, демонстрація системних відносин, надання цілісної уяви про предмет; деталізація і поелементне вивчення й засвоєння відповідних дисципліні понять, теорій; формування у здобувачів вищої освіти системи знань на основі усвідомлення загальних закономірностей, загальних принципів, поступового переходу від окремих до більш широких узагальнень; диференціювання знань, що дозволяє із великої кількості одержаних знань виділяти ті, які мають основне змістовне і логічне навантаження та які є опорою для встановлення зв'язків між основними поняттями теми, курсу, предмету, цілеспрямована підготовка молодих спеціалістів – психологів до практичної діяльності, зокрема в галузі психологічної корекції у професійній діяльності.

Метою самостійної роботи за дисципліною є засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; переорієнтація із лекційно-інформативної на індивідуально-диференційовану, особистісно-орієнтовану форми навчання та на організацію самоосвіти здобувачів вищої освіти; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які вони отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Результати навчання:

Знання:

- базові терміни з проблем психологічна корекція;
- мету, принципи, види психологічної корекції;

- професійні стандарти корекційної педагогіки як наука;
- ключові компетенції корекційних заходів у професійній діяльності;
- особливості корекційного процесу у професійній діяльності ;
- процедурні аспекти корекційного процесу;
- особливості оцінки ефективності психологічної корекції.

Вміння:

використання різноманітних методів, вдосконалення як власної професійної діяльності, так і особистісного розвитку в цілому за допомогою методу коучингу.

Передумови до початку вивчення:

Для опанування дисципліни «Психологічна корекція у професійній діяльності» здобувач вищої освіти повинен мати знання з дисциплін «Освіта у трансформаційному суспільстві», «Основи педагогіки вищої школи», «Педагогічні основи професійної діяльності».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни полягає у оволодінні знаннями та вміннями щодо застосування закономірностей наукового пізнання, принципів і методів наукового пошуку для визначення структури психологічної корекції у професійній діяльності.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК11. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій

ПРН 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН 6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН 12. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН 13. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Корекційна педагогіка як наука	денна 4/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Предмет, завдання та понятійно-категоріальний апарат корекційної педагогіки. Галузі корекційної педагогіки. Перспективи розвитку корекційної педагогіки в Україні.	Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування. Тестування.
2	Загальна характеристика сучасної системи освітньо-корекційних послуг	денна 4/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Ідиференціація системи закладів для дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку. Можливості інтегрованого та інклюзивного навчання і виховання дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку. Індивідуальне навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку як форма організації корекційно-педагогічного процесу. Корекційна спрямованість як основний принцип організації навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку.	Аналіз ситуацій. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування. Тестування.
3	Відбір дітей у спеціальні заклади	денна 4/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Принципи відбору дітей у спеціальні заклади. Організація роботи психолого-медико-педагогічних консультацій. Участь педагогів загальноосвітніх закладів у розв'язанні проблеми відбору дітей	Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування. Тестування.
4	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями мовлення	денна 4/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями мовлення. Навчання і виховання дітей з порушеннями мовлення. Особливості роботи вчителя з дітьми, що потребують логопедичної допомоги, в умовах загальноосвітніх шкіл	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування. Тестування.
5	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей із затримкою психічного розвитку	денна 4/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Сутність, етіологія та класифікація затримки психічного розвитку Психолого-педагогічна характеристика дітей із ЗПР 3. Навчання і виховання дітей із ЗПР у школах та класах інтенсивної педагогічної корекції 4. Корекційні прийоми реалізації індивідуального підходу до дітей із ЗПР в умовах інтегрованого навчання	Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування. Тестування.

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
6	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями опорно-рухової системи	денна 4/0/2 заочна 0,5/0/0,5	утність, етіологія та патогенез порушень опорно-рухової системи. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями опорно-рухової системи Навчання і виховання дітей з порушеннями опорно-рухової системи у спеціальних закладах. Корекційні прийоми реалізації індивідуального підходу до дітей з порушеннями опорно-рухової системи в умовах інтегрованого навчання	Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування. Тестування.
7	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями слухової, зорової функції.	денна 4/0/2 заочна 1/0/0,5	Роль слуху в розвитку людини. Причини виникнення та класифікація порушень слухової функції. Навчання і виховання дітей з порушеннями слухової функції у спеціальних закладах. Організація допомоги учням з порушеннями слуху в умовах загальноосвітньої школи. Порушення зору як психолого-педагогічна проблема. Класифікація порушень зорової функції та причини їхнього виникнення. Навчання і виховання дітей з порушеннями зорової функції у спеціальних закладах. Організація допомоги учням з порушеннями зору в умовах загальноосвітньої школи.	Практичні вправи. Індивідуальні завдання. Опитування. Тестування.
	Загальна кількість аудиторних годин:	денне 28/0/14 заочне 4/0/2		

Рекомендована література

1. Борова Т. А. Концепція освітнього коучингу / Т. А. Борова // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2011. № 12. С. 11–12.
2. Використання коучингу в системі вищої освіти України / О. О. Нежинська, В. М. Тименко // Вісник післядипломної освіти : зб. наук. праць Ун-ту менедж. освіти НАПН України ; редкол. : О. Л. Ануфрієва [та ін.] ; голов. ред. В. В. Олійник. – К. : АТОПОЛ ГРУП, 2015. – Вип. 15(28). – С. 236–245.
3. Воронова С. В. Коуч-технологія для директора школи. Харків : Основа, 2018. 128 с.
4. Гульчевська В. Г. Коучинг - інноваційна технологія підтримки в навчанні та індивідуально-особистісному розвитку учнів / В. Г. Гульчевська. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://nauka-it.ru/attachments/article/1331/gulchevskaya_vg_rostov_konf13.pdf.
5. Коучинг – інструмент особистого і професійного розвитку [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.lifecoach.com.ua/>
6. Коучинг та наставництво у підприємницькій діяльності / В. І. Павлов, О. Ю. Кушнірук [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/13919/1/41_276-280_Vis_727_Menegment.pdf
7. Коучинг у діяльності практичного психолога системи освіти : спецкурс для слухачів очно-дистанційної форми навчання в системі післядипломної педагогічної освіти / О. О. Нежинська, В. М. Тименко ; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». – К., 2015. – 44 с.
8. Коучинг як інструмент соціально-психологічної допомоги клієнту / О. О. Нежинська, В. М. Тименко // Науковий часопис Національного освітнього університету імені М. П.

Драгоманова. Серія 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. – Вип. 23: збірн. наук. праць. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – С. 182–187.

9. Коучинг як технологія розвитку лідерства у сфері освіти / О. О. Нежинська, В. М. Тименко // Теоретичний та наукометодичний часопис «Вища освіта України» ; 2017, № 2 (додаток 1) ; Тематичний випуск «Університет і лідерство». – К. : Інститут вищої освіти НАПН України, 2017. – С. 65–68.

10. Коучинг як технологія формування професійної компетентності освітянина / О. О. Нежинська, В. М. Тименко // Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів» (м. Мукачево, 17-18 травня 2017 р.) / Ред. кол. : Т. Д. Щербан (гол. ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2017. – С. 194–196.

11. Мармаза О. І. Інновації в менеджменті освіти: монографія. Харків : Основа, 2019. 160 с.

12. Мармаза О. І. Коучинг в управлінській діяльності керівника закладу освіти: реалії та перспективи / О. І. Мармаза // Менеджмент розвитку сучасного закладу освіти в умовах інформаційного освітнього простору: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет конф., Полтава, 29 трав. 2020 р. / Полтав. обл. ін-т післяд. пед. освіти ім. М. В. Остроградського ; [за заг. ред. С.В. Королюк]. – Полтава : ПОППО, 2020. – С. 207 – 213.

13. Петровська І. Р. Підвищення ефективності управлінської діяльності керівника за допомогою коучингу / І. Р. Петровська // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lp.edu.ua/Institute/IGS/IPP/WebRC/issues/Petrovska.pdf>

14. Романова С. М. Коучинг як нова технологія в професійній освіті / С. М. Романова // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія. 2010. № 3. С. 83–87.

15. Сидоренко В.В. Розвиток педагогічної майстерності вчителя в системі післядипломної освіти : монографія [Текст] / Вікторія Вікторівна Сидоренко. – Дн.: Каштан, 2012. – 492 с.

16. Симодейко С. Коучинг як інноваційний метод навчання студентів / С. Симодейко // Науковий вісник Ужгородського нац. ун-ту. 2011. Вип. 20. С. 131–133.

17. Соколова Є. І. Аналіз термінологічного ряду "коуч", "ментор", "тьютор", "фасилітатор", "едвайзер" у контексті безперервної освіти / Є. І. Соколова // Безперервна освіта: ХХІ століття. 2013. Випуск 4. С. 124-135.

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни "Коучинг в освіті" (для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія) / Укл. Г.М. Побокіна, 2023.

2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни "Коучинг в освіті" (для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія) / Укл.: Г.М. Побокіна, 2023.

3. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни "Коучинг в освіті" (для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія) / Укл.: Г.М. Побокіна, 2023.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання здобувач може отримати визначену кількість балів:

Інструменти та завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	10 (по 0,72 балів за 1 ЛК)
Практичні заняття	28 (2 бали за 1 ПК)

Самостійна робота (контрольні роботи, реферати, есе, презентації, опрацювання наукової літератури тощо)	32
Підсумковий екзаменаційний (заліковий) тест	30
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Неформальна / інформальна освіта

Здобувач вищої освіти може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу здобувачу вищої освіти можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань здобувач вищої освіти має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Особистісна думка має бути викладена при поєднанні прояву вищої культури розуміння матеріалу та свідомості особистості з повним дотриманням авторського права.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

1. Здобувачі вищої освіти користуються у суспільстві всіма правами самостійних, дорослих людей, а тому мають виконувати всі правила внутрішнього розпорядку, що існують у Східноукраїнському національному університеті ім. В. Даля.
2. Основний вид діяльності здобувачів вищої освіти - навчання. Студентство в аудиторії є транслятором загальних норм культури поведінки: інтелігентність, точність, дисциплінованість, акуратність, відповідальність тощо.

3. Здобувачі вищої освіти обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

4. Під час контролю знань здобувачі вищої освіти:

- мають бути підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.